

dr hab. inż. Dariusz Wróblewski, prof. uczelni  
ASzWoj  
Warszawa-Rembertów

### **Recenzja rozprawy doktorskiej**

pt.: „*Szkolenie Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej jako determinanta bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury krytycznej na przykładzie Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach. Studium projektowe modelu ośrodka szkolenia*”  
autorstwa mgra Artura Musiała, przygotowanej w ramach programu doktorat wdrożeniowy pod kierunkiem dra hab. Adriana Siadkowskiego, prof. AWSB.

#### **Wymagania do recenzji oparto o:**

1. § 1. Umowy o dzieło autorskie, Recenzja rozprawy doktorskiej Nr 139/2024/25,
2. Art. 187. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

*Art. 187. [Rozprawa doktorska]*

*1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.*

*2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.*

*3. Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.*

*4. Do rozprawy doktorskiej dołącza się streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim. W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.*

3. Poradnik wydany przez Radę Doskonałości Naukowej (2022 r.) „Recenzje w postępowaniach o awans naukowy. Poradnik”.

#### **Struktura recenzji**

W związku z powyższym niniejsza opinia odnosi się do przedłożonej do oceny dokumentacji obejmującej: rozprawę doktorską obejmującą 562 strony. W celu uporządkowania struktury recenzji sformułowano cztery pytania odnoszących się do ww. Art. 187. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.),

na które poszukiwano dowodów w przedłożonej do recenzji dokumentacji. Pytania przedstawiono poniżej:

1. Czy Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej?
2. Czy przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne?
3. Czy rozprawa doktorska stanowi pracę pisemną, w tym monografię naukową, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, pracę projektową, konstrukcyjną, technologiczną, wdrożeniową lub artystyczną, a także samodzielną i wyodrębnioną część pracy zbiorowej?
4. Czy do rozprawy doktorskiej dołączone zostało streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim? W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.

**Ad 1** Czy Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej?

#### Ogólna wiedza teoretyczna

Poszukując dowodów na prezentowanie ogólnej wiedzy teoretycznej przez Kandydata warto wskazać rozdziały drugi, trzeci i czwarty. Należy jednak podkreślić, że pojęciu ogólnej wiedzy teoretycznej odpowiada jedynie część rozdziału II dotycząca kwestii terminologicznych związanych z bezpieczeństwem, zagrożeniami, wyzwaniem, ryzykami. Pozostała część rozdziału drugiego oraz pozostałe rozdziały można zakwalifikować jako wiedzę pogłębianą o wysokiej użyteczności praktycznej.

#### Umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

„Aparat naukowy” został omówiony przez Kandydata w rozdziale metodologia badań, który obejmuje: przedmiot, cel i problemy badawcze, stan badań, hipotezy badawcze oraz procedurę badawczą. Z kolei przedłożona do recenzji rozprawa doktorska jest swoistym raportem z przeprowadzenia badań naukowych, który również spełnia wiele wymagań stawianych przez formalnoprawną definicję monografii naukowej przedstawionej w § 10. ust. 1. rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 661). Zgodnie z tą definicją monografią naukową jest recenzowana publikacja książkowa, która przedstawia określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy oraz jest opatrzona przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym. Warto zauważyć, że

przedstawiony doktorat na tym etapie nie jest jeszcze recenzowaną publikacją książkową. Pozostałe wymogi stawiane monografii naukowej są spełnione.

Należy przyjąć, że jeżeli Kandydat potrafi samodzielnie określić przedmiot badań, stan badań, sformułować cel badań, a także sformułować hipotezy badawcze i pytania badawcze (problemy badawcze), a także zaproponować procedurę badawczą to można uznać, że posiada teoretyczne przygotowanie do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej. Kandydat przedkładając dokumentację do recenzji dowiódł również, że potrafi przygotować raport z przeprowadzonych badań naukowych w formie rozprawy doktorskiej, który spełnia wiele dodatkowych wymogów stawianych monografii naukowej - przedstawia określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy oraz jest opatrzona przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym. Rozprawa, jej układ i treści w niej zawarte są więc wymiernym, praktycznym dowodem potwierdzającym gotowość kandydata do samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

**Konkluzja:** Na podstawie przedstawionej dokumentacji do recenzji stwierdzam, że przedstawiona praca spełnia wymagania art. 187. ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

**Ad 2** Czy przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

#### Problemy naukowe

Kandydat w rozdziale metodologia badań sformułował główny problem badawczy oraz pięć problemów szczegółowych:

1. Jaki model ośrodka szkolenia dla strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach w odniesieniu do wymagań kwalifikacyjnych i operacyjnych należy opracować i wdrożyć, aby determinował określony przepisami stan bezpieczeństwa operacyjnego funkcjonowania infrastruktury krytycznej?
  - 1.1. Jaka jest relacja pomiędzy istotą ratownictwa lotniskowego, a bezpieczeństwem operacyjnym portu lotniczego w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury krytycznej?
  - 1.2. Jakie są rzeczywiste potrzeby związane z procesem szkolenia strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach?
  - 1.3. Jak realizowany jest proces szkolenia strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach?
  - 1.4. Jakie rozwiązania stosowane w krajowych i zagranicznych ośrodkach szkolenia mogłyby zostać implikowane do projektu modelu ośrodka szkolenia dla strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach, aby po wdrożeniu stanowił determinantę bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury krytycznej?

- 1.5. Jaki jest proponowany model ośrodka szkolenia strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach oparty na diagnozie stanu rzeczywistych potrzeb w oparciu o metodę instytucjonalno-prawną oraz studium przypadków zdarzeń w porcie lotniczym i zawierający optymalne rozwiązania odnoszące się do struktury osobowej jednostki Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej, norm kwalifikacji, norm zdolności bojowej oraz elementów bazy szkoleniowej uwzględniając dostępne nowoczesne narzędzia technologiczne i współpracę instytucjonalną?

#### Oryginalność rozwiązania

Żeby w niniejszej recenzji odpowiedzieć na pytanie dotyczące oryginalności rozwiązania problemu badawczego na potrzeby niniejszej recenzji przyjęto, że pojęcie oryginalności jest rozumiane jako „wszystko to co zawdzięcza swe powstanie samodzielnemu wysiłkowi twórczemu.”<sup>1</sup>. Z kolei powiązane z nim pojęcie wysiłku twórczego na potrzeby niniejszej recenzji jest rozumiane jako sposób przedstawienia „który choćby w minimalnym stopniu odróżnia się od innych rezultatów takiego samego działania, a zatem, że posiada cechę nowości [...]”<sup>2</sup>.

Odnosząc się do treści rozprawy doktorskiej należy zauważyć, że układ rozprawy i jej treści ściśle korespondują ze zdefiniowanymi w rozdziale pierwszym pytaniami (problemami badawczymi), na które odpowiedzią są logicznie ułożone i ze sobą powiązane poszczególne rozdziały rozprawy doktorskiej. Mając na uwadze wyżej przyjętą definicję na potrzeby niniejszej recenzji a także treść oświadczeń zamieszczonych w rozprawie oraz treści poszczególnych rozdziałów należy przyjąć, że oryginalny charakter ma całe opracowanie zaś, pod względem twórczego charakteru wyróżnia się rozdział piąty, w którym Kandydat przedstawia projekt modelu ośrodka szkolenia dla potrzeb procesu szkoleniowego strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach.

#### Zastosowania wyników w sferze gospodarczej lub społecznej

Kandydat swoje rozwiązanie dedykuje Lotniskowej Służbie Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach, nie wyklucza jednak zastosowania modelowego rozwiązania w innych portach lotniczych. Proponowane rozwiązanie jest powiązane z usługą szkoleniową, która z kolei ma się przełożyć na usługę ratowniczą w razie zaistnienia zdarzenia niekorzystnego wymagającego podjęcia działań w ramach ratownictwa lotniskowego. Oznacza to, że rozwiązanie jest nastawione na sprawne reagowanie w razie wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz zagrożenia mienia i środowiska. Wymienione wartości, które mają być chronione w razie wystąpienia zagrożenia w razie niewłaściwego zareagowania na niekorzystne zdarzenie związane z zagrożeniem będą narażone na realne szkody mające konsekwencje również w sferze gospodarczej i społecznej. W związku z powyższym należy przyjąć, że proponowane rozwiązanie ma i powinno mieć

---

<sup>1</sup> Barty J. (red.) Prawo autorskie. Tom 13, CH BECK, Instytut Nauk Prawnych PAN, s.9

<sup>2</sup> Barty J. (red.) Prawo autorskie. Tom 13, CH BECK, Instytut Nauk Prawnych PAN, s. 8

w przyszłości zastosowanie w sferze gospodarczej i społecznej. Z kolei właściwe wdrożenie proponowanego rozwiązania powinno, w efekcie, przełożyć się na podniesienie bezpieczeństwa ludzi (w tym ratowników jak i osób ratowanych) oraz na bezpieczeństwo mienia i środowiska w razie wystąpienia zdarzenia niekorzystnego wymagającego podjęcia działań w ramach ratownictwa lotniskowego.

**Konkluzja:** Na podstawie przedstawionej dokumentacji do recenzji stwierdzam, że przedstawiona praca spełnia wymagania art. 187. ust. 2. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

**Ad 3** Czy rozprawa doktorska stanowi pracę pisemną, w tym monografię naukową, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, pracę projektową, konstrukcyjną, technologiczną, wdrożeniową lub artystyczną, a także samodzielną i wyodrębnioną część pracy zbiorowej?

#### Forma pracy

Przedłożona rozprawa doktorska stanowi pracę pisemną, która obejmuje stronę tytułową, oświadczenie promotora rozprawy doktorskiej, oświadczenie Artura Musiała, podziękowanie, spis treści, wykaz skrótów, wstęp, pięć rozdziałów, zakończenie, bibliografię, spis tabel, wykresów i rysunków, dziewięć załączników, streszczenie i abstract. Rozprawa jest obszernym dziełem liczącym 562 strony, 68 tabel, 2 wykresy i 266 rysunków. Bibliografia obejmuje 325 pozycji i została podzielona na wydawnictwa zwarte, rozdziały w monografiach, artykuły w wydawnictwach ciągłych, akty prawne, załączniki do konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, publikacje Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO), publikacje Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego, dokumenty opublikowane przez Państwową Straż Pożarną, inne dokumenty, dokumenty niepublikowane, wyroki i netografię. Struktura pięciu rozdziałów jest następująca:

1. Metodologia badań,
2. Ratownictwo lotniskowe – determinanta bezpieczeństwa operacyjnego portu lotniczego jako elementu infrastruktury krytycznej,
3. Efektywny model szkolenia strażaków lotniskowej służby ratowniczo-gaśniczej w świetle przepisów normatywnych,
4. Identyfikacja i charakterystyka rozwiązań techniczno-funkcjonalnych i organizacyjnych stosowanych w krajowych i zagranicznych ośrodkach szkolenia,
5. Projekt ośrodka szkolenia dla potrzeb procesu szkoleniowego strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach.

#### Charakter pracy

Praca ma charakter wdrożeniowy, kluczowe znaczenie dla wdrożenia ma rozdział piąty, w którym autor przedstawia projekt ośrodka szkolenia dla potrzeb procesu szkoleniowego strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach. Rozdział składa się z pięciu podrozdziałów omawiających:

miejsce lokalizacji, wymagania prawne, rozwiązania kadrowo-organizacyjne w tym kadre ośrodka szkolenia, realizację procesu szkolenia, bazę dydaktyczno-szkoleniową, założenia do programu funkcjonalno-użytkowego – wymagania inwestora i wstęp do wdrożenia projektu finansowanego ze środków publicznych, a także walidację przyjętych rozwiązań.

Kolejnym ważnym fragmentem rozprawy doktorskiej świadczącym o charakterze wdrożeniowym są załączniki, które obejmują:

1. Kwestionariusze:
  - 1.1. wywiadu z Zarządzającym MPL „Katowice”,
  - 1.2. wywiadu z Komendantem LSR-G,
  - 1.3. ankiety dla strażaków LSR-G,
2. Przykładowy program szkolenia poligonowego,
3. Założenia do Programu funkcjonalno-użytkowego ośrodka szkolenia,
4. Kopie arkuszy walidacji:
  - 4.1. perspektywę zarządzającego MPL „Katowice”,
  - 4.2. perspektywę strażaków MPL „Katowice”,
5. Skoroszyt walidacji rozwiązań funkcjonalnych i organizacyjnych zastosowanych w modelu ośrodka szkolenia dla strażaków LSR-G MPL „Katowice”,
6. Ocenę pod kątem architektonicznym przydatności i zgodności z przepisami prawa Założeń do programu funkcjonalno-użytkowego ośrodka szkolenia *Budowa ośrodka szkolenia dla strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” im. W. Korfanteo.*

#### Samodzielna praca

Praca zawiera oświadczenie kandydata (z dnia 30.09.2024r., odręczne podpisane), w którym Artur Musiał oświadcza że:

1. praca została przez niego napisana samodzielnie,
2. nie narusza praw autorskich w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 r. nr 24 poz. 83) oraz dóbr osobistych chronionych prawem cywilnym,
3. nie zawiera informacji i danych uzyskanych w sposób nielegalny i nie była wcześniej przedmiotem innych procedur urzędowych związanych z uzyskaniem dyplomów lub tytułów zawodowych uczelni wyższej.

Ponadto Promotor dr hab. Adriana Siadkowskiego, prof. AWSB w zamieszczonym oświadczeniu (z dnia 30.09.2024r., odręczne podpisane) stwierdza, że rozprawa doktorska spełnia warunki do przedstawienia jej w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego.

**Konkluzja:** Na podstawie przedstawionej dokumentacji do recenzji stwierdzam, że przedstawiona praca spełnia wymagania art. 187. ust. 3. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

**Ad 4** Czy do rozprawy doktorskiej dołączone zostało streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim?

W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.

Rozprawa jest napisana w języku polskim i zawiera streszczenie w języku angielskim zawarte na stronach 560 – 562.

**Konkluzja:** Na podstawie przedstawionej dokumentacji do recenzji stwierdzam, że przedstawiona praca spełnia wymagania art. 187. ust. 4. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

**Konkluzja końcowa:**

Ja, niżej podpisany stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska pt.: „Szkolenie Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej jako determinanta bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury krytycznej na przykładzie Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach. Studium projektowe modelu ośrodka szkolenia” autorstwa mgra Artura Musiała, przygotowana w ramach programu doktorat wdrożeniowy pod kierunkiem dra hab. Adriana Siadkowskiego, prof. AWSB spełnia wymagania przesłanek, o których mowa w art. 187. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

***Dariusz Wróblewski***